

Tuberkuloosin valvottu hoito, (Directly observed treatment, DOT)

Valvotun hoidon avulla varmistetaan tuberkuloosin pitkän ja vaativan lääkehoidon toteutuminen ja siten potilaan parantuminen sekä ehkäistään lääkeresistenssin syntyä ja taudin uusiutumista. DOT tarkoittaa, että terveydenhuollon työntekijä, joka ymmärtää DOT-hoidon tarkoituksen on paikalla ja katsoo, kun potilas **nielee** jokaisen lääkeannoksensa. Valvottu lääkehoito on **hoitotoimenpide** eikä epäily potilaan luotettavuudesta.

Kenelle valvottu hoito järjestetään?

Valtakunnallisen tuberkuloosiohjelman mukaisesti **kaikkien tuberkuloosipotilaiden** lääkehoito toteutetaan valvotusti. Valvottu lääkehoito järjestetään erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyönä. Hoitovastuu on erikoissairaanhoidolla, toteuttaja on pääsääntöisesti perusterveydenhuolto, muut tahot kuten päihdesektori tai kolmas sektori ovat myös mahdollisia potilaan tilanteesta riippuen.

Valvottu lääkehoito järjestetään sovitusti potilaan kanssa ja pyritään tekemään se potilaalle mahdollisimman helpoksi. **Satakunnassa on yhdessä kuntien edustajien kanssa sovittu, että ensisijainen hoidon toteuttaja on kotisairaala potilaan kotona.** Lääkkeet voidaan potilaan niin toivoessa antaa valvotusti myös kotisairaalan toimipisteessä tai turvapaikanhakijoiden osalta vastaanottokeskuksessa. Pienille lapsille vanhemmat voivat antaa lääkkeet ammattihenkilön valvomana.

Lääkehoito toteutetaan valvotusti **5–7 päivänä viikossa koko hoidon ajan.** Valvotun lääkehoidon toteuttaja ei saa muuttaa sovittua käytäntöä ilman hoitovastuussa olevan lääkärin päätöstä.

Muista

- toukokuusta 2018 lähtien tuberkuloosilääkkeet **jaetaan annospusseissa.**
 - Päiväannokseen kuuluu tavallisesti 2 pussia. (Hoidon alussa 4-5 eri lääkeainetta, annostelu on yksilöllinen)
- erikoissairaanhoidossa on kerrottu potilaalle lääkkeistä (niiden annostelusta, mahdollisista haittavaikutuksista jne.)
- tue ja motivoi potilasta hoidon aikana
- seuraa potilaan vointia
- seuraa mahdollisia haittavaikutuksia ja reagoi tarvittaessa nopeasti
- **valvo lääkkeiden ottaminen ja kirjaa se joka päivä seurantakorttiin**
- Jos potilas ei saa tai ota lääkkeitä, tiedota siitä hoitavaan yksikköön. Yhteystiedot on kirjattu potilaan sairaskertomukseen.

Mitä tehdään, jos hoidossa on ongelmia

Jos potilas ei ole paikalla sovitusti tai tule noutamaan lääkkeitään kahtena perättäisenä kertana

1. ota yhteys potilaaseen (puhelimitse ja/tai käy potilaan kotona)
2. ota yhteyttä omaisiin tai tiedossa olevaan ystävään tai tukihenkilöön
3. **Ja ilmoita tilanteesta hoitavaan yksikköön.** Jos potilasta ei tavoiteta, viimeisenä keinona hoitava yksikkö käynnistää tarvittaessa toimet potilaan saattamiseksi tahdosta riippumattomaan hoitoon (Tartuntatautilaki 1227/2016 60§, 63§, 64§, 66§).